อารีรัตน์ ภาคพิธเจริญ 2548: ขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชน กรณีศึกษา หมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทย จังหวัดสมุทรสงคราม ปริญญาวิทยาศาสตร มหาบัณฑิต (การจัดการทรัพยากร) สาขาการจัดการทรัพยากร โดรงการสหวิทยาการระดับ บัณฑิตศึกษา ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาโรช อังสุมาลิน, Ph.D. 75 หน้า ISBN 974-9836-30-8

การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาขีคความสามารถในการรองรับทางค้านสิ่งอำนวยความสะควกและ สังคมจิตวิทยาในกิจกรรมการท่องเที่ยวของหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทย ข้อมูลปฐมภูมิที่ใช้ในการ วิเคราะห์ได้เก็บรวบรวมจากหลายกลุ่มทั้งที่มีส่วนในกิจกรรมและส่วนที่ถูกกระทบจากกิจกรรม กลุ่มตัวอย่าง ประกอบค้วย ผู้ประกอบการ Homestay ที่ให้บริการจำนวน 16 หลัง ผู้ประกอบการเรือโดยสารที่ให้บริการจำนวน 15 ลำ นักท่องเที่ยวจำนวน 100 ตัวอย่าง และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากกิจกรรมจำนวน 25 ตัวอย่าง ในการศึกษาได้ วิเคราะห์เฉพาะขีคความสามารถในการรองรับเฉพาะกิจกรรม Homestay และกิจกรรมท่องเที่ยวค้วยเรือโดยสาร ซึ่งเป็นข้อจำกัดหลักต่อ 1 รอบ การท่องเที่ยวเท่านั้น การท่องเที่ยว 1 รอบ ใช้เวลา 2 วัน 1 คืน และเป็นการพักค้าง คืนที่ Homestay การวิเคราะห์ต่างๆเป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

การศึกษาพบว่า กิจกรรมการเข้าพัก Homestay มีค่าขีดความสามารถในการรองรับระหว่าง 255 คน ถึง 340 คน ส่วนกิจกรรมท่องเที่ยวด้วยเรือ โดยสารการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 3 กิจกรรมย่อยและ ได้ผลว่า กิจกรรมเที่ยวชมวิถี ชีวิตริมคลองมีค่าขีดความสามารถในการรองรับระหว่าง 52 คน ถึง 79 คน และกิจกรรมเที่ยวชมหึ่งห้อยมีค่าขีดความสามารถในการรองรับระหว่าง 55 คน ถึง 83 คน กิจกรรมเที่ยวชมวิถีชีวิตชนบทมีค่าขีดความสามารถในการรองรับระหว่าง 91 คน ถึง 130 คน เมื่อเปรียบเทียบค่าขีดความสามารถในการรองรับในกิจกรรมต่างๆ ที่ใช้บริการเรือ โดยสารทั้งหมดจะ ได้ ค่าขีดความสามารถในการรองรับของกิจกรรมท่องเที่ยวด้วยเรือ โดยสารมีค่าระหว่าง 52 คน ถึง 130 คน

เมื่อเปรียบเทียบกิจกรรม Homestay และกิจกรรมท่องเที่ยวค้วยเรือโดยสารด้วยกัน จะได้คำชีคความสามารถ ในการรองรับต่ำสุดของหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทย เท่ากับ 52 คน และค่าชีคความสามารถในการรองรับ สูงสุด มีค่าเท่ากับ 130 คน ซึ่งชี้ให้เห็นว่ากิจกรรมท่องเที่ยวค้วยเรือเป็นกิจกรรมที่เป็นข้อจำกัด ซึ่งผู้ที่ได้รับผลกระทบ กิจกรรมส่วนใหญ่ให้การยอมรับต่อค่าชีคความสามารถในการรองรับตั้งกล่าวในระดับสูง

จากการศึกษานี้พบว่าคำขีดความสามารถในการรองรับทาง Homestay นั้น สูงกว่ากิจกรรมการท่องเที่ยวโดย เรื่อมาก ทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ข้อจำกัดนี้ได้ คือ ต้องหาวิธีการขนส่งนักท่องเที่ยวไปยัง Homestay ด้วยวิธีอื่นที่ไม่ใช้เรือ เช่น ใช้การขนส่งคั่วยรถยนค์ชนิดต่างๆ นอกจากนั้นควรจัดให้มีกิจกรรมใหม่ๆที่ไม่ต้องการการเดินทางด้วยเรือเพื่อ ดึงดูคนักท่องเที่ยวด้วย ข้อเสนอแนะอีกประการคือ การเพิ่มคำขีคความสามารถให้เรือโดยสาร เช่น ใช้เรือที่บรรทุก ผู้โดยสารได้มากขึ้น การเพิ่มจำนวนเรือหรือเพิ่มจำนวนเที่ยว มักกุเทศก์ก็กวรจะจัดกลุ่มนักท่องเที่ยวให้เต็มเรือพอดี นอกจากนั้นควรจะมีการสอนให้องค์การท้องถิ่นเก็บข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในท้องถิ่น การศึกษาขีด ความสามารถโดยพิจารณาด้านชีววิทยาเช่น หิ่งห้อย พืชพรรณและสัตว์ต่างๆก็กวรจัดทำในอนาคต

ลายมือชื่อนิสิต ลายมือชื่อประธานกรรมการ

Arccrat Pakpitjarean 2005: Carrying Capacity of Community-Based Ecotourism: A Case Study of

Ban Song Thai Ecotourism Village, Samut Songkhram Province. Master of Science (Resources

Management), Major Field: Resources Management, Interdisciplinary Graduate Program.

Thesis Advisor: Assistant Professor Saroj Aungsumalin, Ph.D. 75 pages.

ISBN 974-9836-30-8

The objective of this study was to estimate the facility and social-psychology carrying capacities of

the ecotourism activity of Ban Song Thai Ecotourism Village. The primary data used in the analysis were

collected from several groups of those involved in and affected by the ecotourism activities. The survey

samples were 16 home stay operators, 15 boat operators, 100 tourists and 25 ecotourism affected households.

Only the carrying capacities per one tour trip of homestay and boat trip activities, the two main constraints,

were estimated. One tour trip comprised of 2 days and one night, staying with the homestay. The analyses were

done descriptively.

The study revealed that the carrying capacity of homestay activity was between 255 to 340 persons.

Regarding the boat trip activity, the analysis was further divided into three sub-activities, i.e. boat trip for sight-

seeing of livelihood of households along the canal, viewing of fireflies, and sight-seeing of rural life. Their

carrying capacities were between 52 to 79 persons, 55 to 83 persons, and 91 to 130, persons respectively. Given

these estimations, the overall carrying capacity of the boat trip activity was between 52 to 130 persons.

Considering homestay and boat trip activities together, the study found that the minimum capacity of

the village in providing ecotourism activity was 52 persons and the maximum capacity was 130 persons. These

indicated that boat trip activity was the binding constraint of the ecotourism activity of the village. The survey

among the affected households revealed also that the figures were highly acceptable.

Since the carrying capacity of homestay activity was much higher than that of the boat trip activity,

a way to help solve the constraint was to use means other than boats, such as cars, vans and small trucks, to

transport tourists to the homestays. It is recommended also that other new activities not requiring any boat trip -

should be introduced. On the other hand, ways should be sought to increase the carrying capacity of the boat

trip activity such as using bigger size boats, increase the number of boats, or increase the frequency of boat

trips. Tour operators should organize tour groups such that tourists should fill up the boat as much as possible.

Local organizations should be taught to keep records of tourists to provide data for making better decisions in

the future. Carrying capacity based on biological consideration of fireflies, local plants and animals should also

be done in the future.

Student's signature

Arreerat Potpitjarken Saroj Augmunac May, 30, 2005

Thesis Advisor's signature